

الگوی تدریس آینده محور

بهار 1403

فُهْمَاءُ
مرکز تحقیقاتی فُهْمَاءُ

پایه های این نشریه

- ◇ مکتب
- ◇ اهداف تعلیمی و تربیتی ما
- ◇ آینده سرزمین ما

صفحه اول	مقدمه
صفحه دوم	ورود به موضوع
صفحه سوم	مکتب
صفحه چهارم	مدیر مکتب و استادان
صفحه پنجم	برنامه درسی
صفحه ششم	اهداف تعلیمی و تربیتی ما
صفحه هفتم	تدریس
صفحه هشتم	ارزشیابی و فعالیت
صفحه یازدهم	طرح درس و آزمون های صنفی
صفحه یازدهم	نظارت
صفحه دوازدهم	سخن آخر

شاه متن این نشریه

مردم افغانستان همواره از مشکلات اقتصادی و اجتماعی فریاد میزنند و اکثریت تلاش دولت ها در پنجاه سال گذشته در همین قسمت ها بوده. اما اکثریت مردم افغانستان فراموش کرده اند که برای آبادی درست و موثر این کشور برای رسیدن به یک جامعه مطلوب اولین دایره که باید قدرتمند و همه روزه در حال رشد باشد، آموزش و پرورش است.

خواجه

اگر شما علاقه مند عضویت در فهماء باشید. با ما به تماس شوید.

فهماء چیست؟

فهماء یک مرکز تحقیقاتی مستقل و غیر انتفاعی بوده که نشریه های خود را به صورت مجازی نشر میکند. این مرکز توسط فردی در سال ۱۴۰۱ ایجاد گردید.

انگیزه ایجاد این مرکز بعد از سال ها کار در نهاد های علمی و بودن در میان توده های مختلف جامعه به وجود آمد زمانی که دیده شد با وجود تحولات بزرگ در چند دهه اخیر هنوز افغانستان در آتش های مختلف نفاق، تعصب، عرف ناپسند، دشمنی و جهل میسوزد.

تفاوت نشریه های ما با دیگر مراکز در این است که فهماء تحقیقات اش را عملی میکند بنا کوچک اما حقیقی است. نه اینکه کتاب ها و رساله های زیادی نشر کند اما فقط روی صفحات و الماری ها باشد.

فهماء شعبه های مختلف و در حال گسترش دارد، از رهبری و جامعه تا خانواده و معارف و از امنیت تا اقتصاد آنچه نیاز زمانی و حقیقت فراموش شده باشد را برای ملت خواهد رساند.

این مرکز کاملاً اسلامی بوده و متأثر از هیچ گروهی نیست. و آنچه در نشریه ها به نشر میرسد بعد از تحقیق و مشوره با مجموعه از متخصصین جوان این مملکت مرقوم خواهد شد.

ان شاءالله ...

مقدمه

امروز تقریباً در تمامی مجالس ملی و بین المللی از افغانستان در نقش یک کشور عقب مانده و ناکام یاد میگردد. این سخن را اکثراً خود مردم به زبان آورده جملات شان را با کلمه نمی شود و هیچی نداریم خاتمه میدهند.

من در نقش یک جوان اصیل این سرزمین خلاف تمامی این چنین افراد و این طرز فکر هستیم. دلیل مخالفت من هم خیالی و به اساس محبت که به این وطن دارم نیست بلکه به اساس حقایق موجود در این سرزمین است، حقایقی که هر درخت و سنگ این کشور به آن گواهی میدهد.

افغانستان هنوز به هزاران کیلومتر طبیعت بکر دارد و هزاران جوان با استعداد که تشنه علم و در انتظار راهنمایی در قریه ها و شهرها مصروف زندگی به دور از عصر حاضر هستند. مردم افغانستان سالها عمر خود را دفاع از خاک و ناموس خود سپری نموده اند و ظلم های گسترده را تحمل و دفع کرده اند، اما بازهم هزاران جوان این کشور مملو از انگیزه خدمت و تلاش برای کشور سرگرم آبادی کشور خود هستند و هنوز عزت های خود را حفظ کرده اند و هنوز برای کسب دانش و مهارت های بیشتر با وجود مشکلات اقتصادی و اجتماعی تلاش میکنند و میخواهند آینده خود را خودشان و در سرزمین خودشان بسازند.

از اینکه آبادی بهتر و موثر یک سرزمین وابسته به تعلیم و تربیت دانش آموزان کشور است، ما بعد از ده ها جلسه تعلیمی و تربیتی و مطالعه مکاتب مختلف در کابل به این نتیجه رسیدیم که یکی از نیاز های مبرم ما در آموزش و پرورش درست فرزندان کشور داشتن یک الگوی درسی مناسب با شرایط این کشور میباشد. ما طی سال های گذشته الگو های مختلف را در همه عرصه های زندگی بدون تفکر و اینکه آیا به کشور و مردم ما قابل تطبیق و موثر است یا خیر تقلید نمودیم، اما نتیجه که باید داشته باشد را بدست نیاوردیم، یا اینکه به صورت درست نفهمیدیم تا درست استفاده نماییم. به سبب همین مشکل ما نتایج قابل بزرگ و درست از سیستم آموزشی خود دریافت نکردیم. بنأ لازم دیدیم تا الگوی تدریس مناسب به این سرزمین را تحت عنوان الگوی آینده محور طراحی و بالای شاگردان تطبیق نماییم.

ورود به موضوع

الگوی درسی به زبان ساده عبارت از فرایندهای جهت رسیدن به اهداف موثر و کاربردی آموزشی است. ما الگوی درسی را همان نظریه مبنی بر تعهد و تحقیق برای استفاده موثر از تمامی امکانات موجود جهت آموزش یک نسل متعهد و با مهارت برای این سرزمین تعریف میکنیم.

اما، قبل از اینکه به تشریح این الگو بپردازیم میخواهیم یک مثال داشته باشیم، شما یک نهال تازه و آماده رشد را در نظر بگیرید، اگر ما این نهال را به جای خاک در طلا غرس نماییم، آیا رشد خواهد کرد؟ و اگر در خاک غرس نماییم اما خاک ضعیف و آب کم باشد باز چی خواهد شد؟ جواب واضح است که نهال بلاخره خشک میشود. دقیقاً همین گونه است که اگر ما بهترین و جدیدترین روش های تدریس و انضباطی را در مکاتب تطبیق نماییم ولی هنوز هم بنیاد های تعلیم و تربیه در یک مکتب مناسب و محیط یک سرزمین برای رشد استعداد ها آماده نباشد پس در نتیجه زحمات زیاد ثمره های نهایت کم خواهد داشت؟

بنام ما در این الگو چهار مورد را منحنیث بنیاد های حلقه اولی (مکتب) و دو مورد را منحنیث بنیاد های حلقه دوم (خارج از مکتب) معرفی خواهیم نمود. بنیاد های حلقه اول شامل مکتب، مدیر مکتب، استادان و برنامه درسی میشود. بنیاد های حلقه دومی شامل محیط خانواده و محیط کشور است، که به صورت کوتاه هر یک از موارد را شرح خواهیم داد. سپس روی اهداف کلی و مضمونی آموزشی به صورت یک تذکر خواهیم پرداخت و بعد از آن روند تدریسریال ارزشیابی، نیازسنجی و فعالیت دانش آموزان که موضوع کلیدی الگوی درسی آینده محور است، تشریح خواهد گردید. آنچه در این نبشته مورد بحث قرار میگیرد شاید برای یک تعدادی قابل قبول نباشد و یا اینکه قابل قبول اما برای شان قابل تطبیق نباشد، اما در هر صورت یک حرکت به سوی تغییر در روند تدریس و ذهنیت آنهاست که در برنامه آموزش و پرورش مصروف کار اند.

مکتب

مکتب یکی از محیط های اصلی آموزش است که ویژگی های ساختمانی و محیطی آن برای اهل علم مشهور است. مکتب باید قسمی طراحی شده باشد که بتواند تمام نیاز های انسانی و آموزشی شاگردان را پوشش داده بتواند. اما منظور ما از مکتب در این بحث مکتبی است که در تطبیق درست الگوی درسی آینده محور نیاز بوده و ما را کمک میکند.

مکتب در الگوی درسی آینده محور بعد از تکمیل نمودن معیار های رفاهی و آموزشی مورد ضرورت باید مجهز با فناوری های روز در همه عرصه های مدیریتی و تدریسی باشد. امروز همچنان اکثریت مکاتب در کشور عزیز ما به روش های قدیمی پیش میروند اما ما میخواهیم که از صفر تا صد امور اداری و تدریسی با فناوری های روز مجهز باشد. اگر مکتب قادر به این کار نیست حد اقل باید تمام امور اداری خود را فناوری ها مجهز و در هر مضمون حداقل ۲۰ الی ۵۰ فیصد درس ها به صورت مستقیم یا غیر مستقیم باید وابسته به فناوری باشد، این امر باعث میشود تا اکثریت شاگردان، استادان، مکتب و حتی بازار در تلاش دست یافتن به فناوری های روز بوده و استفاده کاربردی صورت بگیرد.

در کنار این مکتب باید محیط کاملاً آراسته با فرهنگ اسلامی و وطنی باشد تا شاگردان دارای مسیر و هدف مشخص باشند، نه اینکه در یک صنف چندین طرز فکر و فرهنگ خارجی حاکم باشد، اگر چنین باشد روش تدریس آینده محور نتیجه درست نخواهد داد.

مکتب باید در اجتماع از اعتماد بلند برخوردار باشد و همواره در تلاش حفظ و رشد ارزش های اسلامی و ملی فعالیت داشته باشد. مکتب باید از هرگونه سلیقه های شخصی و حزبی در امور آموزشی و تربیتی جدا باشد و جز اصول تعلیم و تربیه اسلامی از هیچ قانون و خواسته پیروی نکند. متأسفانه مکاتب خصوصی افغانستان اکثراً به اساس سلیقه های شخصی پیش میروند و مکاتب دولتی نهایت اندک از این پدیده متاثر است، البته اینکه سلیقه ها در جهت نوآوری و پیشرفت زمینه های آموزشی قابل قدر است، که باید تحت نظارت اهل نظر باشد.

مدیر مکتب

سند ملی ایران مدیر مکتب را معلمی مؤمن و حرفه ای معرفی نموده که توانایی های رهبری و مدیریت خیلی عالی و کاربردی باری تعلیم و تربیه داشته باشد. دقیقاً که چنین است، مدیر یک مکتب باید در قدم نخست یک معلمی مؤمن باشد و در کنار این دو صفت از تجارب حرفه ای زیادی از محیط اجتماعی برخوردار باشد تا بتواند اجتماع، نزاکت ها، افراد و آینده کشور خود را درست فهمیده و تصامیم قابل تطبیق گرفته بتواند.

مدیر مکتب باید با جهان عصری آشنایی عملی داشته و اهل مطالعه باشد، از روابط و اعتماد اجتماعی بلندی برخوردار باشد، صبر و مهربانی سراپا وجود اش را پر کرده و در همین حال از صلابت و شجاعت خاصی در برابر دفاع از حق و حق مظلوم برخوردار باشد، نه اینکه در چند دانه شیرینی و مقام کسی فریب بخورد یا از حق چشم پوشی نماید.

الگوی تدریسی آینده محور برای حمایت از خود به چنین مدیری در مکتب ضرورت دارد تا بتواند با آینده نگری و نظارتی که بر امور میداشته باشد همه استادان و شاگردان در این الگوی درسی حمایت نماید.

استادان

اگر بخواهیم در مورد معلم سخن کوتاهی داشته باشیم، ما خواهیم گفت که معلم در امر آموزش و پرورش باید مسیر پیامبران و خصوصاً حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم را تعقیب نمایند. معلم اساسی ترین بخش آموزش و پرورش است، اگر ما همه شرایط یادگیری را در بهترین حد ممکن آماده بسازیم اما معلم نتواند درست وظیفه خود را انجام بدهد این روند کار ناکام است و اگر مشکلات فراوانی نیز وجود داشته باشد اما اگر معلم حرفه ای و جستجوگر داشته باشیم، او میتواند با اندک ترین امکانات بهترین شاگردان را تربیت و آموزش بدهد، چنانچه در طول تاریخ ده ها قصه این چنینی داریم.

معلمی که میتواند ما را در این الگوی درسی موفق بسازد معلمی است که در رابطه خود با پروردگار خیلی نزدیک پابند است، در برنامه روزمره خود ارتقاء ظرفیت شخصی، تلاوت قرآن عظیم الشان، مطالعه، پژوهش و سلامت شخصی را به متوجه است.

با فناوری های روز آشنایی کامل دارد و مقالات علمی جدید را از دست نمی دهد، برای شاگردان برنامه میسازد و همراه شان مانند یک مشاور با صلابت رابطه برادرانه دارد. اگر ما چنین معلم با برنامه و با هدف نداشته باشیم اجرای این الگوی درسی برای ما نهایت دشوار خواهد بود. یکی از موضوعات که اکثراً در افغانستان یاد میشود، امتیاز استادان است که تاثیر منفی بالای وضعیت معلم دارد. دقیقاً این موضوع درست است اقتصاد تاثیر مستقیم بر روحیه و عملکرد معلم دارد که به همین منظور ما از استاد با برنامه و جستجوگر یادآوری نمودیم.

برنامه درسی

اگر بخواهیم تعریف ها و نظریات نزدیک به کشور خود را در رابطه به برنامه درسی خلاصه نماییم، به این تعریف خواهیم رسید که برنامه درسی همان محتوای متناسب با ارزش های روز و آینده سرزمین است که به تمامی ارزش های اسلامی و ملی استوار باشد.

برای تطبیق درست الگوی درسی خود ما نیاز به یک برنامه درسی منظم و متناسب داریم که متاسفانه در این قسمت خیلی عقب مانده ایم و این کار برای دشوار و پرهزینه نیز بوده، اما ناممکن نیست. مگر برای شروع و درست نمودن کار ما میتوان بستر ها را برای این چنین برنامه درسی فراهم نماییم. این یعنی استادان برای تنظیم برنامه درست و مفید آدرس های مشخص (کشور های پیشرفته در تعلیم و تربیت) را به صورت مستمر تعقیب سپس برنامه ریزی درسی صنف خود را مطابق به تحقیقات خود پیش ببرد. نه اینکه به روش های گذشته و قدیمی و با برنامه قدیمی به قوانین ۴۰ سال قبل از امروز جدیت بی مفهوم را پیش بگیرد. برای وضاحت بیشتر در ادامه ما روشنی های در این رابطه خواهیم داشت.

اهداف تعلیمی و تربیتی ما

اهداف مشخص در یک برنامه، خصوصاً برنامه های تعلیمی به مانند سر در بدن است. یکی از مشکلات عمده ما در تعلیم و تربیت همین است که مدیران و استادان اهداف کلی تعلیم و تربیت را درست نمی فهمند و حتی در اکثر مواقع اهداف خاص درس را نیز درست نفهمیده و یا فهمیده اما پیروی نمی کنند. در تمامی اسناد ملی تعلیم و تربیت کشور های متری و کتاب های در رابطه به آموزش و پرورش تعیین اهداف و رسیدن به اهداف از بحث های اصلی و مشرح است.

ما در اینجا موضوع اهداف کلی و اهداف خاص را به صورت فشرده بیان خواهیم کرد، تا اینکه استادان و مدیران این اهداف را به صورت درست فهمیده و شروع به تحقق اهداف نمایند.

اهداف کلی ما قرار ذیل اند، که شاگردان بتوانند در هر دوره تعلیمی نظر سطح فهم خود به این اهداف برسند. ارائه دروس باید بتواند که تحقق این اهداف سهل و کامل بسازد.

◇ اعتقادی

◇ اخلاقی

◇ علمی و آموزشی

◇ فرهنگی و هنری

◇ اجتماعی

◇ سیاسی و نظامی

◇ اقتصادی

◇ زیستی

اهداف خاص

این اهداف وابسته به مضمون و عنوان درس میباشد که وابسته به اهداف کلی است، استاد باید بتواند که همان سه مرحله شناختی، حسی و حرکتی را بالای شاگرد تکمیل نماید، به زبان ساده یعنی اینکه شاگرد باید موضوع را که یادمیگیرد بفهمد و سپس با حواس خود حس کند و سپس در زندگی خود عملی نماید.

تدریس

حالا که بنیادها و اهداف مشخص شد زمان ورود به صنف درسی و آغاز روند تدریس است، به صورت عمومی مراحل تدریس به سه بخش (قبل از تدریس، حین تدریس، بعد از تدریس) تقسیم بندی شده است. ما برای سهولت کار و با همین مراحل اما با خواسته های الگوی درسی خود به جلو رفته و روند تدریس الگوی آینده محور را ترشیح مینماییم.

برای تدریس مطابق خواسته های الگوی درسی آینده محور استاد باید قبل از ورود به صنف درسی خود را مطمئن بسازد که رابطه اش با پروردگار قبل از ورود کامل و درست بوده است، نماز، تلاوت، تفکر عملکرد نیکو با جامعه و افراد داشته است، سپس برنامه روزانه خود را ببیند که آیا موضوعات جدید از دنیای معاصر را جستجو و مطالعه نموده است و برای درس امروز برنامه مشخص و جدید غیر از برنامه مشخص شده در کتاب یا اهداف درس دارد یا نه، سپس دور انداختن تمام مشکلات شخصی و خانوادگی با یک چهره شاد و با صلابت داخل صنف برود.

زمان ورود به صنف تمام دانش ها و مهارت های را که در رابطه روند تدریس و مدیریت صنف یاد گرفته است از نظر خود عبور بدهد و سپس با در نظرداشت شرایط صنف اقدام نماید، استاد باید در حین تدریس خود را مطمئن ساخته باشد که همه شاگردان متوجه درس اند، همه شاگردان مواد درسی لازم (کتاب، کمپیوتر، قلم و...) دارد و اگر ندارد با دوست خود به صورت مشترک استفاده نماید. زمانی که تا اینجا کار به صورت درست و حسابی پیش رفت استاد (همان استادی که الگوی ما می خواهد، انسان با ایمان و اهداف بلند که دست و زبان او امید و علم تولید میکند) درس موجود را چنان برای شاگرد با اهمیت بسازد که شاگرد همه اهداف خود را در این درس وابسته بداند، هر کلمه درس را به ساختن وطن و آینده ربط بدهد و شاگردان به کشف علوم و اطلاعات جدید در رابطه به درس با در نظرداشت شرایط کشور تشویق نماید.

برای رسیدن به اهداف ما استاد با استفاده از مهارت های مختلف محیط صنف را باید قسمی تنظیم نماید که تمام فرهنگ ها، اخلاق خانواده، افکار، خواسته ها، استعدادها، نگرانی ها و آرزو های آینده شاگرد در صنف منعکس گردد.

اگر جریان درس خشک و بدون روشن شدن موارد که گفتیم به پایان رسید پس الگوی درسی آینده محور نابود شده و دیگر قابل تطبیق نیست.

ارزشیابی و فعالیت

مرحله اساسی الگوی درسی ما همین ارزشیابی و فعالیت های است که استاد از شاگردان و بالای شاگردان انجام میدهد. متأسفانه یکی از مشکلات عمده ما در تعلیم و تربیت شاگردان این است که استادان ارزیابی درس را با روحیه سرزنش، توهین، ترساندن شاگرد از آینده ناکام و مجازات انجام میدهند، این دقیقاً علاقه و انگیزه شاگرد را از بین میبرد چراکه شاگرد فقط برای نجات خود از یک جنجال تلاش میکند نه برای اینکه خود را به یک موفقیت برساند. استاد باید با روحیه مثبت و رسیدن به آینده موفق شاگرد را ارزیابی نماید.

این یعنی شاگرد به این حس برسد که اگر در ارزیابی استاد امتیاز نگرفت از موفقیت های بزرگ و آرزو های خود عقب میماند نه اینکه اگر امتیاز گرفت از مجازات و ناکامی نجات پیدا میکند. این باور حتی میان مدیران سطح عالی و عملیاتی نیز موجود است که در سطح کارمندان وزارت و مکاتب بسیار پررنگ است، مدیران مکاتب شاید هرگز به این روحیه دستور های دولتی را اجرا نمی کنند که در رشد کشور پیشرفت معارف سهیم باشند، بلکه به این روحیه انجام میدهند که مبدا نهاد شان زیر مسؤولیت برود یا مجازات شود.

اگر ما بتوانیم همین نگرش را در کشور ایجاد نماییم، شما مطمئن باشید وطن به زودی آباد خواهد شد اما از اینکه در مکتب منحیث اولین مکان آموزش و تربیت رسمی ما این چیز ها را یاد نمی گیریم پس باید که در سطح بلند در این موارد ناکام باشیم.

بنام ما برای حل این مشکل روز ارزیابی هفته ای را ایجاد نمودیم که در این روش شاگردان از کدام نمره خاص برخوردار نمی شوند بلکه شاگردان هر هفته چانس دارند تا با گرفتن مثبت یا منفی متوجه شوند چقدر در مسیر پیشرفت تعلیمی و آرزو های خود خوب میدرخشند یا نه، این روش شاگردان را به صورت منظم تحت تعقیب دارد و شاگرد هر بار میتواند اشتباه خود را به امتیاز تبدیل کند، برای دانش آموز تلاش زیادی به کار است اما استاد فقط جهت حرکت قلم را از افقی به عمودی تغییر میدهد.

شهرت		حفل		تور		چوڑا		موزیم دہ سالانہ		اسف		سنگلہ		میران		غزین	
ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم	ردیف	اسم
27	محمد جمیل																
28	میران																
29	نیاپن																
30	یسر																
31	نثار احمد																
32																	
33																	
34																	
35																	
36																	
37																	
38																	
39																	
40																	
41																	
42																	
43																	
44																	
45																	
46																	
47																	
48																	
49																	
50																	
51																	
52																	

امضا استاد فعالیت
امضا نگران
امضا سر معلم
تاییدی آمر نظم

استاد و مسؤولین آموزشی میتوانند گزینه فعالیت و کارخانه گی را به گزینه های دیگری نیز تغییر بدهند، در کنار این استاد باید یادداشت ها و اوراق دیگری نیز داشته باشد که بتواند از طریق آن از عبادات، ورزش، مطالعه، روابط اجتماعی، خواب، غذا، افکار و برنامه های آینده شاگرد، تغییرات در طرز عملکرد شاگرد و.. اطلاع داشته باشد. اگر این چنین چیزی در اختیار و برنامه مکتب یا استاد نباشد پس لازم است که این چنین مکاتب بر حضور خود خاتمه بدهند یا برای ساختن خود اقدام نمایند. برای دریافت اوراق دیگر با ما به تماس شوید.

موضوع اساسی دیگری ما برای موثر شدن الگوی آینده محور فعالیت های است که برای شاگردان سپرده میشود. فعالیت های که برای شاگردان سپرده میشود در حقیقت بحث اساسی ما در این الگو است. فعالیت های شاگردان شامل فعالیت داخل صنف و بیرون از صنف میشود.

فعالیت های داخل صنف باید به روشی طراحی شود که هیچ شاگرد بدون فعالیت نباشد همه شاگردان و هر کدام به اندازه توان خود از درس چیزی را یاد گرفته و خود را در صنف احساس نمایند. این قسمت از کار بیشتر وابسته به مهارت های خود معلم است که او چقدر میتواند شاگرد را در نقش یک انسان بشناسد و با او تعامل استاد شاگردی را ایجاد کند.

در ادامه فعالیت های خارج از صنف میشود که ما بیشتر از هر مورد دیگر بر این مورد توجه نموده ایم، فعالیت های خارج از صنف باید قسمی طراحی شود که شاگردان به مواردی غیر از کتاب آشنایی پیدا نمایند، شاگردان مجبور به تحقیق شوند، شاگردان والدین را مکلف به همکاری در فعالیت خود بدانند، شاگردان خود را فوقالعاده نیازمند استفاده از فناوری های روز بدانند، شاگردان **آخرین موارد استفاده از درس های خود در زندگی روزمره و جهان معاصر را بدانند.**

اگر شاگرد علاقه مند پرواز در آسمان است پس باید بداند که درس های ریاضی او چقدر میتواند او را نزدیک به این آرزو نماید، اگر شاگرد علاقه مند شهرت و سیاست است پس باید بداند که تاریخ و جغرافیه چقدر میتواند او را به این آرزو نزدیک بسازد و فناوری چقدر میتواند او را کمک نماید. به همین صورت شاگردان باید همیشه در فکر موارد جدید و فعالیت های باشند که آنها را با آینده شان مصروف میسازد نه اینکه بر گذشته و ناکامی ها یا اینکه بر ناتوانی ها مصروف باشند.

افغانستان سرزمین با طبیعت جوان است و امروز ۱۴۰۳/۲/۲۹ که این متن نوشته میگردد چندین میلیون جوان با استعداد با زمین های سبز و آب های فراوان در خدمت ما است، اما ازاینکه بر آموزش و پرورش درست توجه خاصی ننموده ایم و هموار از دست دشمن ها ناخلف مصروف دفاع از خود بودیم و تا جای خود ما بر حق خود ظلم نمودیم بناً فاصله های زیادی با دنیای مقابل خود داریم، اما فاصله نزد سرعت معنی ندارد.

طرح درس و آزمون های صنفی

طرح درسی که به نام پلان در معارف مشهور است متأسفانه با وجود اینکه سالها از تطبیق شدن آن گذشته است، اما تا هنوز تعداد زیادی از مسؤولین و معلمان طریقه درست استفاده از این پلان را نمی دانند. این قسمت کار نیازمند تحقیق بزرگی است تا اینکه دانسته شود پلان های موجود چقدر مفید بوده و چقدر برای معلمان قابل اجرا است. اما موردی که ما تذکر می دهیم این است که طرح درس باید بنیاد نهایت منظم و معیاری داشته باشد اما به صورت روزمره نباید سبب مزاحمت به فکر کار های استاد شود، در شرایط فعلی کشور ما که اکثراً به مشکلات صحت روانی دچار هستیم موارد دستوری بیش از حد و تکراری بالای روان ما نهایت تاثیر منفی میکند. بنأ در محتوا درس و کتاب معیاری وجود داشته باشد استاد فقط به داشتن طرح درس سالانه، ماهوار و هفته وار اکتفا نماید تا پیش رفت کار خود را ببیند، اما در قسمت ترتیب اهداف خاص، مواد ممد درسی و فعالیت ها از نوشتن همه روزه خودداری نماید و در عوض همین چند لحظه را نیز مصرف دریافت منابع و فعالیت های جدید برای شاگردان و درس نماید. اگر استاد برنامه ریزی را درست بداند و جریان کار خود را تعقیب بتواند پس او واقعاً میتواند موفق باشد. ما پیشنهاد میکنیم تا برای مدیریت و برنامه ریزی درست بهتر است از نرم افزار ها استفاده شود.

آزمون های صنفی همچنان نباید سبب پریشانی شاگردان و مصروفیت استاد بیش از حد شود کفایت استاد با در نظر داشت وضعیت یادگیری شاگردان آزمون های را طراحی نماید، مثلاً زمانی که علاقه و یادگیری ها کاهش یافت استاد آزمونی با امتیاز را طراحی نماید اما زمانی که علاقه و یادگیری منظم پیش رفت داشت استاد بر فعالیت ها و تحقیقات شاگردان توجه بیشتر نماید.

نظارت

دقیقاً که برنامه نیاز به نظارت دارد، ما در اینجا به صورت خیلی کوتاه فقط تذکر می دهیم که مدیران و دیگر مسؤولین آموزشی در روند نظارت از جریان کار شاگردان و استادان باید به اساس آنها توجه نماید که پیش رفت همه جانبه شاگردان است. برای ثبت و اینکه چگونه و چی را ارزیابی نماید از ورقه های مخصوص ارزیابی که نهاد ها و کتاب های مختلف وجود دارد طبق خواسته ها و ظرفیت خود استفاده نماید. که ورقه مشاهده استاد، وضعیت رشد و فکری شاگرد و ثبت خصوصیات شاگردان با وضعیت کلی صنف لازمی است.

برای دریافت ورقه های با ما به تماس شوید

در اخیر باید گفت الگوی آینده محور به اساس مقررات تعلیم و تربیه اسلامی استوار است که برای تطبیق شدن خود نیازمند بنیاد های مستحکم (مکتب،مدیر مکتب، استاد و برنامه درسی) سنجیده شده و مناسب میباشد. استاد برای تدریس در صنف متناسب به مضمون و وضعیت شاگردان بعد از تحقیق و دریافت معلومات کافی در رابطه به هر شاگرد روش ارائه درس را انتخاب میکند که اساس آن باید فعال بودن همه شاگردان و دادن ذهنیت های بلند در رابطه به ارزش موضوع استوار باشد. استاد باید بیشترین تلاش خود را برای استفاده از فناوری نماید و فعالیت های شاگردان به هر قیمت و صورتی که باشد باید آینده محور بوده و شاگردان فعالیت های تحقیقاتی داشته باشند، این فعالیت های باید آینده شاگرد و سرزمین ما را تضمین نماید، بر اقتصاد ملی رابطه مستقی باشد.

الگوی درسی که نتواند ارزش های اسلامی را در وجود فرد رشد بدهد و مکتب یک صحنه تماشای زیبای از اصول اسلامی نباشد پس هیچ ارزشی برای ما نخواهد داشت. شاگردان و خانواده ها با مکتب خود را عضو کلیدی بدانند و از مکتب و معلم به صورت جدی حمایت نمایند.

و حرف مهم این است که ما میتوانیم، ما آباد میشویم و ما موفق میشویم

ان شاءالله

یاداشت های شما: